

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/168059,Obchody-78-rocznicy-wyzwolenia-Ankony-przez-zolnierzy-2-Korpusu-Polskiego.html>
26.04.2024, 07:23

Obchody 78. rocznicy wyzwolenia Ankony przez żołnierzy 2. Korpusu Polskiego

W uroczystościach - obok weteranów 2 Korpusu Polskiego - uczestniczyli: ambasador RP we Włoszech, córka gen. Andersa - Anna Maria Anders, szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk oraz władze miasta Ankona. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

Obchody upamiętniające wyzwolenie Ankony z rąk niemieckich rozpoczęły się w poniedziałek (18 lipca 2022 r.) przy bramie św. Stefana, przez którą do miasta 78 lat temu wkroczyli Ułani Karpaccy. Podczas uroczystości z udziałem byłych podkomendnych gen. Władysława Andersa, polskiej delegacji, władz i mieszkańców miasta odsłonięto pomnik poświęcony żołnierzom Pułku Ułanów Karpaccy – oddziału rozpoznawczego 2 Korpusu Polskiego, którzy 18 lipca 1944 roku zdobyli Ankonę. Instytut Pamięci Narodowej zaangażował się w powstanie monumentu. Realizacja pomnika została współfinansowana ze środków Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa.

- Dla mieszkańców Ankony 18 lipca 1944 r. to dzień wyzwolenia z niemieckiej niewoli. To również data droga sercu weteranów, którzy na tej ziemi przelewali krew. Cieszymy się, że obok Bramy św. Stefana - niemego świadka wydarzeń z lipca 1944 - pojawił się nowy znak pamięci - mówił minister Kasprzyk.

Jak dodał, 78 lat temu mieszkańcy Ankony witali polskich oswobodzicieli jak bohaterów, serdeczność i gościnność okazywano im na każdym kroku, a na włoskich domach pojawiały się napisy „Niech żyją Polacy!”.

- W duchu polsko-włoskiego braterstwa broni, odnowionego w okresie kampanii włoskiej, jesteśmy tutaj by oddać hołd

poległym i walczącym o wyzwolenie Włoch. Nie zapominajmy o ich poświęceniu – apelowała ambasador Anders.

Obchody 78. rocznicy wyzwolenia Ankony rozpoczęły się w niedzielę od mszy św. polowej na cmentarzu wojennym 2 KP. Spoczywa tam ponad 1080 polskich żołnierzy, poległych w walkach o wyzwolenie włoskiego regionu Marche.

Organizatorami uroczystości są Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Ambasada RP w Rzymie oraz Konsulat Generalny RP w Mediolanie.

* * *

78 lat temu oddziały 2. Korpusu Polskiego wyzwoliły Ankony, a wcześniej Loreto i inne miejscowości regionu Marche. Zdobycie Ankony było efektem działań pościgowych prowadzonych wzdłuż Adriatyku od połowy czerwca do połowy lipca 1944 roku. Dzięki manewrowi oskrzydłującemu 5. Kresowej Dywizji Piechoty po dwudniowych walkach 18 lipca 1944 roku do miasta wkroczyli żołnierze Pułku Ułanów Karpackich i 2. Batalionu Strzelców Karpackich. Przełamanie niemieckich pozycji nastąpiło na osi XIX-wiecznej bramy fortecznej Porta Santo Stefano, która obecnie jest miejscem upamiętniającym zwycięstwo polskich żołnierzy. Żołnierze polegli w walkach w rejonie Ankony spoczywają na polskim cmentarzu wojennym w Loreto.

W kwietniu 1945 roku żołnierze gen. Władysława Andersa brali jeszcze udział w bitwie o Bolonię, kończąc tym samym swój szlak bojowy. Po wojnie 2. Korpus Polski pozostał we Włoszech w składzie wojsk stabilizacyjnych pełniąc swe obowiązki aż do roku 1947, kiedy to jednostkę rozwiązano.

Więcej o losach 2. Korpusu Polskiego [na portalu dedykowanym projektowi „Szlaki Nadziei Odyseja wolności”](#)